

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. KO-01435/2015-ERU
Č. j. 01435-3/2015-ERU

V Ostravě dne 16. února 2015

PŘÍKAZ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „energetický zákon“), v příkazním řízení podle ust. § 150 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), vedeném pod sp. zn. KO-01435/2015-ERU s účastníkem řízení, kterým je společnost **JAPSTAV MORAVA s.r.o.**, se sídlem Kopřivnice, Lubina 449, PSČ 742 21, IČ: 25824783, ve věci podezření ze spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona, rozhodl

takto:

I. Účastník řízení, společnost JAPSTAV MORAVA s.r.o., se sídlem Kopřivnice, Lubina 449, PSČ 742 21, IČ: 25824783 (dále jen „účastník řízení“), se tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona prováděl dne 26. května 2014 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Štramberk – Pískovna naproti objektu č. p. 1051 zemní práce pro kanalizační přípojku v souvislosti se stavbou „Novostavba rodinného domu, zpevněné plochy, napojení na inženýrské sítě, oplocení, sjezd, přístřešek pro dva osobní automobily“, při kterých došlo prostřednictvím zemního stroje k poškození nízkotlakého plynovodu IPE DN 110 a T-kusu 110/63 přípojky PE d 50 (dále jen „plynárenské zařízení“), a tím k porušení zákazu poškození plynárenského zařízení činností v ochranném pásmu či mimo ně, **dopustil spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona.**

II. Podle ust. § 91a odst. 4 energetického zákona se účastníkovi řízení za spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) téhož zákona ukládá **pokuta ve výši 20 000 Kč** (slovy: dvacet tisíc korun českých), která je splatná do 15 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 06015.

III. Podle ust. § 79 odst. 5 správního řádu ve spojení s ust. § 6 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, se účastníkovi řízení ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč** (slovy: jeden tisíc korun českých). Náklady řízení jsou splatné do 15 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, a to na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 06015.

Odůvodnění:

Dne 24. července 2014 zahájil Energetický regulační úřad (dále jen „Úřad“) v důsledku zjištění poškození plynárenského zařízení kontrolu ve věci dodržování ust. § 68 odst. 3 energetického zákona. Na základě získaných podkladů vyhotovil kontrolní orgán dne 15. října 2014 Protokol o kontrole č. K027514, č. j. 06880-18/2014-ERU. Vůči kontrolnímu zjištění uvedenému v protokole o kontrole uplatnil účastník řízení ve lhůtě námitky, a to přípisem ze dne 30. října 2014. Účastník řízení uvedl, že jeho zaměstnanec prováděl zemní práce v místě, které nebylo objednatelem prací – společností EKOB AU INVEST a.s., IČ: 26820897, nijak označeno jako ochranné pásmo plynárenského zařízení a pokud se v tomto místě nacházely sítě, pak odkázal na ustanovení § 1935 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku („*Plní-li dlužník pomocí jiné osoby, odpovídá tak, jako by plnil sám.*“), s odůvodněním, že za poškození plynárenského zařízení způsobené zaměstnancem účastníka řízení je odpovědný samotný zhotovitel stavby, tj. společnost EKOB AU INVEST a.s. Námitky účastníka řízení byly dne 1. prosince 2014 Úřadem zamítnuty.

Po prostudování podkladů obsažených v kontrolním spise sp. zn. 06880/2014-ERU, který byl převzat do správního spisu dne 12. února 2015, dospěl správní orgán k závěru, že není pochyb o tom, že se předmětného jednání dopustil účastník řízení a že jsou dostatečně zjištěny i ostatní skutečnosti, a proto přistoupil v souladu s ust. § 150 správního řádu k vydání tohoto příkazu.

V rámci kontroly bylo zjištěno, že zhotovitelem stavby „Novostavba rodinného domu, zpevněné plochy, napojení na inženýrské sítě, oplocení, sjezd, přístřešek pro dva osobní automobily“ byl účastník řízení, objednatelem díla pak společnost EKOB AU INVEST a.s., IČ: 26820897, a to na základě Objednávky zemních prací strojem ze dne 26. května (bez určení roku).

Dne 16. května 2013 vydal správce plynárenského zařízení na žádost objednatele díla k předmětné stavbě stanovisko zn. [REDAKCE] s vymezením podmínek pro provádění zemních prací v ochranném pásmu dotčených plynárenských zařízení. Ve stanovisku se uvádí, že dojde k dotčení stávajících plynárenských zařízení, která jsou chráněna ochranným pásmem, přičemž před zahájením zemních prací v ochranném pásmu plynárenských zařízení bude nejprve provedeno jejich vytyčení. Vytyčení polohy plynárenského zařízení v terénu nebylo provedeno.

Dne 26. května 2014 došlo v obci Štramberk – Pískovna naproti objektu č. p. 1051 při realizaci zemních prací k poškození plynárenského zařízení. O této události byl téhož dne učiněn zápis do Stavebního deníku na č. listu [REDAKCE]. Účastník řízení kontrolnímu orgánu na jednání konaném dne 15. září 2014 sdělil, že zemní práce, při nichž došlo k poškození plynárenského zařízení, prováděl zaměstnanec účastníka řízení pan [REDAKCE] prostřednictvím zemního stroje, přičemž jednal přímo na pokyn objednatele zemních prací. Účastník řízení rovněž uvedl, že dle sdělení objednatele prací se v místě provádění zemních prací inženýrské sítě neměly nacházet. Závěrem účastník řízení uvedl, že se necítí odpovědný jako provozovatel zemního stroje a zaměstnavatel pana [REDAKCE] za poškození plynárenského zařízení a současně odkázal na své vyjádření ze dne 11. července 2014 na žádost Policie ČR ze dne 6. června 2014. V tomto vyjádření pak účastník řízení uvedl, že v Objednávce zemních prací strojem ze dne 26. května (bez určení roku), na základě které zaměstnanec účastníka prováděl zemní práce, se uvádí, že objednatel prohlašuje, že v souvislosti s prováděním zemních prací nedojde k dotčení žádných podzemních sítí

a zařízení a pokud přesto k dotčení některé z inženýrských sítí dojde, přebírá objednatel odpovědnost za vzniklou škodu.

Veškeré náklady spojené s opravou plynárenského zařízení a únikem plynu byly uhrazeny objednatelem zemních prací, což bylo doloženo výpisem z účtu.

Vzniklé poškození bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu. Důsledkem poškození plynárenského zařízení byl dle Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení č. [REDAKCE] a Protokolu o úniku plynu z poškozeného plynárenského zařízení č. [REDAKCE] ze dne 27. května 2014 únik 137 m³ plynu do ovzduší za dobu 62 minut. Nedošlo přitom k přerušení dodávky konečným zákazníkům. Z Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení č. [REDAKCE] je rovněž zřejmé, že k porušení plynárenského zařízení došlo prostřednictvím zemního stroje.

Správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v ust. § 46 odst. 8 až 10 nebo ust. § 68 odst. 3 nebo některou z povinností stanovených v ust. § 46 odst. 12 nebo 13 energetického zákona. V rámci správního řízení se správní orgán zabýval porušením zákazu poškození plynárenského zařízení při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 věty druhé energetického zákona.

V projednávaném případě je známkou skutkové podstaty správního deliktu poškození plynárenského zařízení a trestat tak lze pouze pachatele, který přímo svou činností plynárenské zařízení poškodil. V daném případě není na základě vyjádření účastníka řízení a ze získaných podkladů pochyb o tom, že to byl právě účastník řízení, kdo prováděl prostřednictvím svých zaměstnanců zemní práce, při kterých došlo k poškození plynárenského zařízení. Námitky účastníka řízení, že se jeho zaměstnanec řídil pokyny objednatele zemních prací, jsou v dané věci irelevantní, jelikož zaměstnanec účastníka řízení je v pracovním poměru u účastníka řízení a je to právě účastník řízení, kdo nese odpovědnost za škodu způsobenou jeho zaměstnanci třetím osobám. V dané věci ani není rozhodné, že se zaměstnanec řídil pokyny objednatele, jelikož v pracovním poměru byl stále u účastníka řízení. Odkazoval-li účastník řízení na znění Objednávky zemních prací strojem ze dne 26. května (bez určení roku) ve smyslu převzetí odpovědnosti za případné porušení některé z inženýrských sítí ze strany objednatele, pak k tomuto správní orgán uvádí, že v dané věci posuzuje správní orgán odpovědnost účastníka řízení za správní delikt podle ustanovení § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona, tj. posuzuje odpovědnost dle veřejného práva. Sdělení objednatele o převzetí odpovědnosti za škodu má však soukromoprávní charakter a nezbavuje proto účastníka řízení odpovědnosti za správní delikt. Soukromoprávní vztahy mezi těmito subjekty totiž nejsou předmětem tohoto řízení o správním deliktu a je pouze na účastníkovi řízení, aby se náhrady škody za uhrazenou pokutu domáhal po objednateli v případném civilním řízení prostřednictvím soudu. Správní orgán dále poznamenává, že účastníkem řízení citovaný odkaz na ustanovení § 1935 občanského zákoníku, tj. soukromoprávního předpisu, rovněž není možné použít při hodnocení veřejnoprávní odpovědnosti účastníka řízení.

V příkazním řízení bylo prokázáno z podkladů ve spise, že objednatel stavby (EKOBAU INVEST a.s.) požádal správce plynárenského zařízení o jeho vyjádření k existenci plynárenských zařízení, přičemž tyto již nebyly v rozporu se stanoviskem vytyčeny, přestože se ve stanovisku uvádí, že dojde k dotčení stávajících plynárenských zařízení. Účastník řízení vypověděl, že jej objednatel stavby neseznámil se skutečností, že se v místě nachází

plynárenská zařízení. Tato skutečnost vyplývá i ze samotného znění Objednávky zemních prací strojem ze dne 26. května (bez určení roku). Správní orgán tuto skutečnost zohlednil při rozhodování o výši uložené pokuty, nicméně ani tyto skutečnosti nelze považovat za okolnosti, které by účastníka řízení zcela zbavovaly odpovědnosti za správní delikt, jelikož to je právě účastník řízení, kdo prováděl zemní práce prostřednictvím svého zaměstnance a je to tedy právě účastník řízení, kdo je odpovědný za případné narušení plynárenského zařízení. Vzhledem k tomu, že účastník řízení prováděl zemní práce v zastavěném území obce, resp. naproti domu č. p. 1051 v obci Štramberk, mohl i z této skutečnosti minimálně předpokládat existenci inženýrských sítí. Navíc, pokud by účastník řízení skutečně nebyl vůbec seznámen se stanoviskem správce plynárenských zařízení a neověřil si, zda se v místě plynárenská zařízení nacházejí, a přesto prováděl v místě zemní práce prostřednictvím zemního stroje, jedná se o skutečnosti, které závažnost správního deliktu zvyšují. Vzhledem k tomu, že to byl právě účastník řízení, kdo je odpovědný za případné narušení některé z inženýrských sítí, bylo pouze věcí účastníka řízení, aby aktivně přistoupil k získání stanoviska správce a vytyčení plynárenského zařízení v terénu, případně si tyto podklady zajistil prostřednictvím objednatele zemních prací.

S ohledem na výše uvedené lze konstatovat, že účastník řízení svým jednáním porušil ust. § 68 odst. 3 věty druhé energetického zákona a byly tak naplněny formální znaky deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona. Správní orgán má za to, že jednání účastníka řízení naplnilo rovněž znaky materiální stránky správního deliktu, neboť v jeho jednání lze shledat jistou společenskou nebezpečnost (škodlivost) spočívající v ohrožení zájmu společnosti na bezpečném provozu plynárenské soustavy, neboť aktivním jednáním účastníka řízení došlo k poškození plynárenského zařízení a úniku plynu, byť nedošlo k přerušení dodávky konečným zákazníkům. Lze tak uzavřít, že účastník řízení je odpovědný za spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona.

Za správní delikt podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona lze uložit podle ust. § 91a odst. 4 téhož zákona pokutu až do výše 15 000 000 Kč. Při stanovení výše pokuty postupoval správní orgán v souladu s ust. § 91d odst. 2 energetického zákona.

V řízení bylo prokázáno, že účastník řízení prováděl v místě zemní práce prostřednictvím zemního stroje, aniž by věděl, zda se v místě skutečně plynárenské zařízení nachází či nikoli. Tyto okolnosti je tak třeba považovat za okolnosti, které závažnost správního deliktu zvyšují.

Skutečnosti, které účastník řízení uvedl na jednání konaném dne 15. září 2014, tj. že mu objednatel prací sdělil, že se v místě plynárenská zařízení nenacházejí, byly zohledněny při ukládání pokuty, která byla uložena pouze ve výši, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto příkazu, ačkoli by mohla být ukládána mnohem vyšší sazba. Ani tyto okolnosti však nelze přeceňovat, jelikož je zřejmé, že účastník řízení při provádění zemních prací nepostupoval dostatečně opatrně, když sám aktivně nepřistoupil k ověření si, zda se v místě plynárenská zařízení nacházejí, protože to je právě účastník řízení, kdo je odpovědný za případné narušení plynárenského zařízení.

Správní orgán rovněž nutně musí zohlednit i skutečnost, že účastník řízení poškodil hned dvě plynárenská zařízení. Tuto okolnost Úřad hodnotí jako přitěžující.

Z pohledu zájmu společnosti na bezpečném provozu plynárenských zařízení je třeba

konstatovat, že následky (typ poškozeného plynárenského zařízení, množství uniklého zemního plynu a přerušení dodávky zákazníkům) správního deliktu byly v tomto konkrétním případě nízké a závažnost spáchaného správního deliktu lze z tohoto pohledu hodnotit jako nízkou.

Správní orgán při ukládání pokuty jako výrazně polehčující okolnost zohlednil, že účastník řízení není evidován v rámci žádného jiného správního řízení za porušení zákona ve věcné působnosti Úřadu, a porušil tak právní předpis ve věcné působnosti Úřadu poprvé.

Za polehčující okolnost správní orgán považuje i to, že vzniklá škoda byla uhrazena bezezbytku.

Vzhledem k tomu, že správní orgán stanovil pokutu ve výši, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto rozhodnutí, tj. u spodní hranice zákonného rozpětí pokuty, nelze v případě správního trestání právnické osoby uvažovat o tom, že by taková výše pokuty mohla mít na účastníka řízení likvidační dopad. Správní orgán považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem a zároveň ji považuje za odstrašující, a může tak plnit jak represivní, tak preventivní funkci. Nadto správní orgán poznamenává, že pokuta byla uložena v souladu s ust. § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

Souběžně je výrokem III. ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je podle § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ust. § 6 odst. 1 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, činí paušální částka 1 000 Kč.

Poučení:

Proti tomuto příkazu lze podle ust. § 150 odst. 3 správního řádu podat odpor ve lhůtě 8 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání odporu se počítá ode dne následujícího po doručení příkazu, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy byl nedoručený a uložený příkaz připraven k vyzvednutí.

-Otisk úředního razítka-

Mgr. Adriana Štoudková, v. r.
oprávněná úřední osoba
sekce kontroly